

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach

U z n e s e n i e

**z XXX. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach
zo dňa 26. júna 2025**

číslo: 812

Vyhlásenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach k 17. novembru: Zostávame verní hodnotám Dňa boja za slobodu a demokraciu

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach

A. schvaľuje

nasledovné vyhlásenie:

„Mesto Košice nesúhlasí so zámerom vlády SR zrušiť 17. november ako deň pracovného pokoja.

Mestské zastupiteľstvo mesta Košice vyjadruje nesúhlas so zámerom vlády zrušiť deň pracovného pokoja 17. novembra – Deň boja za slobodu a demokraciu. Tento dátum nepredstavuje len jednu z mnohých historických udalostí, ale trvalú hodnotu, ku ktorej sa ako spoločnosť opakovane vraciame. Je to jeden z najdôležitejších a najpozitívnejších momentov Slovenska v jeho novodobej histórii.

Práve vďaka 17. novembru 1989 môžeme dnes žiť v slobodnej krajine. Môžeme verejne vyjadrovať svoje názory, voliť svojich zástupcov a kriticky sa vyjadrovať k fungovaniu štátu. Môžeme organizovať občianske iniciatívy, mať nezávislé médiá, študovať slobodne zvolené odbory, inšpirovať sa, učiť sa a spolupracovať so svetom okolo nás. Tieto slobody neprišli samé od seba – boli presadené pokojnými, no odhodlanými stovkami tisíc ľudí – nás, našich rodičov či starých rodičov, ktorí sa nebáli postaviť nedemokratickému režimu.

V Košiciach sa v novembri 1989 odohrávali kľúčové verejné zhromaždenia, ktoré prispeli k pádu totalitného režimu. Košická Hlavná ulica, ale aj priestory univerzít a divadiel sa stali centrami protestov, diskusií a výziev na pokojné vydobytie si slobody. Košice tak neboli len svedkom, ale aj aktívnym účastníkom zmien, ktoré dnes považujeme za samozrejmé. Aj preto je pre nás 17. november nielen pripomienkou, ale aj každoročnou oslavou slobody a demokracie.

Bez 17. novembra by neexistovala ani miestna demokracia tak, ako ju dnes poznáme. Neexistovala by žiadna verejná diskusia o zeleni, doprave, bezpečnosti, školstve či kultúre – pretože samosprávy by nemali kompetencie, právo rozhodovať ani byť partnerom obyvateľov. Pretože zmeny po roku 1989 sa netýkali len ústavného zriadenia – zásadne ovplyvnili aj to, akým spôsobom fungujú mestá, obce a mestské časti.

Po desaťročiach silne centralizovaného riadenia získali samosprávy vlastnú právnu subjektivitu, možnosť rozhodovať o verejných priestoroch, investíciách, školách, časti kultúry či sociálnych službách. Vznikla demokracia zdola – občania si začali voliť svojich primátorov, starostov, poslancov a začali priamo ovplyvňovať smerovanie a rozvoj svojho okolia.

Rozhodnutie zrušiť tento deň, ako deň pracovného pokoja, nevnímame ako technické či ekonomické opatrenie, ale ako oslabenie historickej pamäti a zľahčovanie hodnôt, na ktorých stojí naša spoločnosť. Konsolidácia verejných financií by nemala ísť na úkor dôležitých symbolov občianskej súdržnosti. Pre Košičanov zostane 17. november dňom, ktorý si budeme aj naďalej pripomínať ako jeden z najdôležitejších symbolov demokracie. Je základom, na ktorom stojí každodenná práca našej samosprávy.“.

B. žiada

primátora mesta Košice

o zaslanie Vyhlásenia prijatého na mestskom zastupiteľstve dňa 26.06.2025 Úradu vlády SR, Predsedovi NR SR a Prezidentovi SR.

Ing. Jaroslav Polaček
primátor mesta Košice

Podpísal dňa: 04.07.2025

Za správnosť: Mgr. Marcel Čop

Mgr. Matej Čontofalský

Zapisovateľka: Mgr. Nastasia Lukáčová